

Η θριαμβευτική είσοδος του Ιησού στα Ιεροσόλυμα (Κυριακή των Βαΐων)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Στη σημερινή ευαγγελική περικοπή περιγράφεται η αποκαλούμενη θριαμβευτική είσοδος του Ιησού στα Ιεροσόλυμα. Από όλη τη διήγηση γίνεται σαφές ότι η είσοδος του Ιησού στην αγία πόλη είναι θριαμβευτική για την Εκκλησία. Μόνον με την πίστη και την καθοδήγηση του Αγίου Πνεύματος η είσοδος του καταδιωκόμενου από τους άρχοντες του Ισραήλ προφήτου αποβαίνει θριαμβευτική μετάβαση του Μεσσία στη δόξα του.

Πηγή:<http://www.armsite.com/>

Η διήγηση δίδει την εντύπωση αποσπάσματος ημερολογίου κινήσεως του Ιησού και των περί αυτόν. Η «επαύριον» είναι η 10^η Νισάν, δηλ. η Δευτέρα. Η είδηση της ελεύσεως του Ιησού στα Ιεροσόλυμα διεγείρει τα πνεύματα, ιδιαίτερα μεταξύ των επαρχιωτών —κυρίως Γαλιλαίων— προσκυνητών, οι οποίοι διατηρούσαν εντονότερη την μεσσιακή ελπίδα, περισσότερο γιατί το Πάσχα με την ανάμνηση της λυτρώσεως από τη δουλεία της Αιγύπτου έδινε το απαραίτητο υπόβαθρο. Οι

κάτοικοι της αγίας πόλεως ήσαν περισσότερο συντηρητικοί και λόγω της παρουσίας της θρησκευτικής ηγεσίας, η οποία δεν συμπαθούσε τις επαναστατικές αντιλήψεις του λαού και λόγω των αιματηρών επεισοδίων, τα οποία κατά καιρούς διαδραματίστηκαν εκεί και είχαν ως αποτέλεσμα το φόνο δεκάδων κατοίκων. Επόμενο ήταν, λοιπόν, ο ενθουσιασμός να καταλάβει μό-νον τους κατοίκους της υπαίθρου που ζούσαν σε διαρκή αναβρασμό, οι οποίοι, ευρισκόμενοι για τον εορτασμό του Πάσχα στα Ιεροσόλυμα, μόλις έμαθαν ότι ο Ιησούς πλησιάζει, «εξήλθον προς υπάντησιν αυτού».

Η όλη σκηνή θυμίζει και τις σημερινές εκδηλώσεις κατά την υποδοχή ενός λαϊκού ηγέτη. Οι άνθρωποι είχαν στα χέρια και έσειαν χαρμόσυνα τα «βαΐα των φοινίκων» —πρόκειται περί πλεονασμού, διότι τα βαΐα είναι κλάδοι φοινίκων—, όπως θα έκαναν κατά την υποδοχή θριαμβευτή στρατηγού. Επειδή όμως στα Ιεροσόλυμα τόσον κατά την αρχαιότητα όσον και σήμερα δεν φύονται φοινικόδενδρα, τα βαΐα των φοινίκων προέρχονταν από την εορταστική ανθοδέσμη (lulab), την οποίαν καθένας προμηθευόταν κατά την εορτή της Σκηνοπηγίας και διατηρούσε με-τά στο σπίτι του. Η παρουσία των κλάδων των φοινίκων προσδίδει στην υποδοχή του Ιησού πανηγυ-ρικό χαρακτήρα, διότι τα βαΐα ήσαν σύμβολο θριάμβου κατά την αρχαιότητα (βλ. Α' Μακ. 13, 51· πρβλ. Αποκ. 7, 9). Ορθά δε και σε μας χρησιμοποιούνται κατά την Βαϊφόρο κλάδοι δάφνης, διότι αντιστοιχούν πλήρως στο συμβολισμό των κλάδων των φοινίκων.

Την θριαμβευτική ατμόσφαιρα συμπληρώνουν οι κραυγές του πλήθους, οι οποίες εκφράζουν την εναπόθεση των ελπίδων του λαού στο πρόσωπο του Ιησού. Οι διαδηλωτές εκφράζονται με το ψαλμικό «ωσαννά. . .κυρίου», (117 (έβρ. 118), 25 – 26). Το ωσαννά μεταφράζεται από τους Ο' διά του «σώσον δη» δηλ. «σώσε μας, λοιπόν, Κύριε!» και εκφράζει την έντονη ελπίδα του λαού και την καταφυγή του στο Κύριο για τη λύτρωση. Η κραυγή «ωσαννά» ηχεί ως απελπισμένη κλήση σε βοήθεια ανθρώπου που κινδυνεύει να πνιγεί, ανάλογη προς το του τριωδίου «Κύριε, πριν εις τέλος απόλωμαι, σώσον με». Ο λαός του Ισραήλ αναμένει τη λύτρωσή του από τον Ιησού. Στο πρόσωπό του βλέπει τον απεσταλμένο του Θεού, τον βασιλέα του Ισραήλ. Η προσφώνηση που απευθύνεται από το πλήθος προς τον Ιησούν εκφράζει άριστα τις μεσσιακές προσδοκίες της εποχής, τους εθνικούς πόθους των Ιουδαίων, οι οποίοι ανέμεναν τον βασιλέα, ο οποίος θα απελευθέρωνε τη χώρα από τους ρωμαίους κατακτητές και θα αποκαθιστούσε τη βασιλεία του Δαβίδ.

Στις εθνικές αυτές προσδοκίες δεν ανταποκρινόταν πλήρως το βασιλικό αξίωμα του Ιησού, τονίζει εν συνε-χεία ο ευαγγελιστής. Ο Ιησούς δεν εισέρχεται έφιπ-πος, όπως έκαναν οι βασιλείς της αρχαιότητας, για να οδηγήσει το λαό στη νικηφόρο εκστρατεία κατά των εχθρών. Εισέρχεται καθισμένος σε γαϊδουράκι, ως ειρηνικός

άρχοντας, ως ταπεινός και άσημος κατά κόσμον. Στην ιαχή του πλήθους αντιπαρατίθεται η νέα πραγματικότητα του ειρηνικού άρχοντα της Εκκλησίας, που συμφωνεί με την προφητεία της Γραφής. Το «καθώς έστιν γεγραμμένον» δεν σημαίνει ότι η ζωή του Ιησού αναγκαστικά έπρεπε να εκπληρώσει τις προφητείες, αλλ' ότι η ζωή του διασάφησε το αληθινό νόημα των προφητειών της Παλαιάς Διαθήκης.

Η προφητεία αποτελεί συνδυασμό των χωρίων Ησαΐου 40, 9 και Ζαχαρίου 9, 9 ή αναφέρεται μόνον στο Ζαχ. 9, 9 με μικρή παραλλαγή του κειμένου. Ο προ-φήτης περιγράφει τον Μεσσία ως ειρηνικό και ταπεινό άρχοντα εν αντιθέσει προς τους πολεμοχαρείς στρατηλάτες βασιλείς της εποχής του. Η δύναμη του Μεσσία δεν στηρίζεται στα άρματα και τους ίππους, ούτε αποσκοπεί στη θεμελίωση ισχυρού επίγειου κράτους. Αντιθέτως μάλιστα, ο Μεσσίας είναι αδύνατος κατά κόσμον. Το έργο του όμως θα επιτύχει, τονίζει ο προφήτης, ώστε να μην υπάρχει λόγος ν' ανησυχεί ο λαός του Κυρίου. Ο Μεσσίας θα αποκαταστήσει τη βασιλεία του Θεού, διότι προέρχεται εκ του Κυρίου και φέρνει τη βασιλεία Του.

Το πραγματικό νόημα της προφητείας και την εκπλήρωσή της στο πρόσωπο του Ιησού δεν μπόρεσαν να γνω-ρίσουν, δηλ. να κατανοήσουν και ν' αποδεχτούν οι μαθητές παρά μόνον «ότε εδοξάσθη ο Ιησούς». Η δόξα του Ιησού δεν είναι η κατά κόσμον επιτυχία, αλλ' ο Σταυρός και η Ανάσταση, όπως τονίζεται στο Ευαγγέλιο του Ιωάννη. Προς την Ανάσταση ως τη δόξα αποβλέποντας ο ευαγγελιστής συν-δέει με αυτήν την έκχυση του Πνεύματος στους μαθητές. Σταυρός, Ανάσταση και Πεντηκοστή συμπίπτουν κα-τά τη σημασία τους. Από το φως δε της Αναστάσεως φωτιζόμενοι και από την πνοή του Παρακλήτου ζωογονούμενοι οι μαθητές μπορούν εκ των υστέρων να γνωρίσουν τη Γραφή. Δεν είναι η δύναμη του ανθρώπινου λογικού ούτε η θεολογική εμβάθυνση αλλ' η ζωοποιός χάρη του Πνεύματος, που χορηγήθηκε από τη «δόξα» του Ιησού, η απαραίτητη προϋπόθεση για τη γνώση των γεγονότων και αυτής της επίγειας ζωής του Ιησού, τονίζει ο ευαγγελιστής Ιωάννης. Μόνον έτσι μπορεί η εμπειρική πραγματικότητα να φθάσει στην «αλήθειαν» που μπορεί να σώσει τον άνθρωπο. Μόνο η μελέτη της Γρα-φής ή η όραση των πράξεων ή η ακοή των λόγων του Ιησού δεν μπορεί να οδηγήσει στη σωτηρία διά της πίστεως. Χρειάζεται οπωσδήποτε ο φωτισμός του Αγίου Πνεύματος, η δύναμη του Παρακλήτου, η οποία δρα μέσα στην Εκκλησία. Μ' αυτή την έννοια η κατανόηση, η «γνώσις» της Γραφής προϋποθέτει την κατοχή του ανθρώπου από το Άγιο Πνεύμα, η οποία πραγματοποιείται μέσα στην Εκκλησία. Ακόμη και για τους Αποστόλους δεν ήταν αρκετή η αναστροφή με τον Ιησού για τη σώζουσα πίστη. Εχρειάζετο η «δόξα» του Χριστού, με την οποία ανοίχθηκαν οι πνευ-ματικοί οφθαλμοί τους και μπόρεσαν να θυμηθούν τα σωτηριώδη γεγονότα. Η πίστη δεν στηρί-ζεται στην εμπειρία των αισθήσεων ή τη

λογική απόδειξη, αλλά στην υπέρβασή τους με την ανακαινιστική πνοή του Αγίου Πνεύματος. Αποτελεί δε πράγματι μωρία η προσπάθεια θεμελιώσεως της πίστεως μόνο στην ανθρώπινη δύναμη και λογική. Ο εκτός Χριστού άνθρωπος μπορεί να διαπιστώσει ορισμένα γεγονότα του βίου του Ιησού μέχρι του Σταυρού. Αυτό όμως δεν αρκεί για να πιστέψει, και ακόμη λιγότερο για να σωθεί. Μό-νον όταν λάβει το Άγιο Πνεύμα θα σωθεί, θ' ανακαινιστεί και θα μπορέσει να δει μετά τον βίο του Ιησού υπό νέον πρίσμα. Τον αναστάντα Ιησού είδαν μόνον οι μαθητές που φωτίστηκαν από τον Παράκλητο (βλ. Πράξ. 10, 40 έξ.), διότι μόνο αυτοί διέθεταν τη δύναμη της πίστεως. Παρο-μοίως και την Αγία Γραφή μπορούν να «γνωρίσουν», δηλ. να σωθούν δι' αυτής, μόνον όσοι με την καθοδήγηση του Παρακλήτου βρίσκονται μέσα στην καινή κτίση, την Εκκλησία.

Στη συνέχεια ο ευαγγελιστής διακρίνει τον παριστάμενο όχλο σε δύο τμήματα. Αφ' ενός παρίσταται ο όχλος, ο οποίος ήταν παρών στην ανάσταση του Λαζάρου, ως μάρτυρας της θείας δυνάμεως του Ιησού. Αφ' ετέρου προστρέχει ο όχλος της Ιερουσαλήμ από περιέργεια μάλλον για τον θαυματοποιό Ιησού ή εκ πίστεως στην μεσσιακή του ιδιότητα. Καμιά από τις δύο κατηγορίες του όχλου δεν έχει κατανοήσει βεβαίως το αληθινό νόημα των πραττομένων. Έχει κάποιος την εντύπωση ότι παρακολουθεί ένα δράμα εκτυλισσόμενο σε δύο επίπεδα. Στο πρώτον διέρχεται ο Ιησούς ανάμεσα στις επευφημίες του πλήθους ως θριαμβευτής. Στο δεύτερο (αθέατο για τους εκτός του Αγίου Πνεύματος ζώντας) ο βασι-λεύς της Εκκλησίας πορεύεται εν μέσω της εχθρότητας ή της άγνοιας του κόσμου προς την ώραν της δόξας, το Σταυρό και την Ανάσταση. Η ιστορία της Θείας Οικο-νομίας εκτυλίσσεται μέσα στην εμπειρική ιστορική πραγματικότητα, αλλά χρειάζεται το βλέμμα της πίστεως για να γνωρίσει κάποιος τη σώζουσα αλήθεια περί του προσώπου του Ιησού.

(Κυριακή της Τυρινής, Ερμηνεία Ευαγγελίων των Κυριακών, τ. Α', εκδ. Ι. Μ. Αγίας Θεοδώρας, Θεσ/νίκη 1972, σ. 309-314, απόσπασμα σε νεοελληνική απόδοση).